Advies Water- en Klimaatadaptatieplan 2022-2026

Van: Raadscommissie omgevingsbeleid
Aan: Stedelijke commissie
Behandelingsdatum: 4 oktober 2021

De raadscommissie omgevingsbeleid sprak in de vergadering van 6 september over het Water- en Klimaatadaptatieplan 2022-2026. In het plan staat hoe we in Enschede omgaan met afvalwater, regenwater en grondwater. Ook staat in het plan hoe we de gemeente kunnen beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Bij de bespreking heeft de commissie de *Meetlat commissie omgevingsbeleid* (zie bijlage) gebruikt. In de meetlat is opgeschreven welke punten de commissie belangrijk vindt. In de vergadering heeft de commissie bekeken of de visie klopt met wat er in de meetlat staat.

Leesbaar en begrijpelijk
De commissie vindt het plan goed leesbaar. De voorzitter stelt vast dat het plan op taalniveau B2 is geschreven. Zij vindt dat een goede en knappe prestatie. De verwijzingen naar webpagina's geven de lezer de mogelijkheid om zich te verdiepen in veel verschillende onderwerpen. Tegelijk ontstaat daardoor juist een zoektocht. Ook is de vraag of sommige details wel begrijpelijk zijn voor mensen die niets van het vakgebied weten.
De commissie ziet een kans om de plannen van het omgevingsbeleid leesbaarder en effectiever te maken. Dat kan als alle plannen dezelfde vormgeving en opzet hebben. Verder kunnen de plannen vaste onderdelen hebben. Zo is ook de plaats van elk los plan duidelijker ten opzichte van de andere plannen.

Verbinding met Omgevingswet en andere beleidsvelden (integraliteit)
De commissie ziet het plan vooral uitgewerkt voor water en minder voor klimaatadaptatie. Dat komt omdat er veel aandacht is voor wateroverlast en riolering. De commissie vindt het belangrijk dat er meer aandacht komt voor droogte en hittestress. De commissie mist in het plan ook wat de gevolgen zijn voor de ruimtelijke omgeving.
Verder ziet de commissie in dit plan nog niet de samenhang met de visie Bodem en Ondergrond en de visie Landelijk Gebied uitgewerkt. Het plan roept ook de vraag op of de grondwaterstand hersteld (verhoogd) moet worden.
De commissie vindt het plan een goede kans om een lange termijn planning/uitvoeringsprogramma te maken. In een uitvoeringsprogramma staan de acties die in een bepaalde periode uitgevoerd worden. Bij deze planning moet ook rekening gehouden worden met het voorkomen van dubbel werk (het zogenoemde "werk met werk principe"). Het volgende voorbeeld wordt genoemd: als de straat opengebroken wordt, kun je direct andere klimaatmaatregelen nemen. En omgekeerd: als je een wateropvang in een straat maakt, kun je direct ander grondwerk doen zoals kabels aanleggen.
De commissie wijst erop dat we beter kunnen spreken van "samenhang" dan van "integraal". Het woord samenhang laat beter zien dat dingen elkaar overlappen en elkaar beïnvloeden.

Balans tussen beschermen en ontwikkelen
De commissie mist een overzicht waarin duidelijk staat welke problemen het eerst aangepakt moeten worden en welke nog even kunnen wachten. Onzekerheden in kaart brengen. Voorbeeld: In rente zitten grote onzekerheden. Wat betekent het voor de rioolheffing? Maar ook voor kosten burger.

Leerpunten van lopend beleid
De commissie is blij dat er een evaluatie vooraf is gegaan aan het plan. De volgende stap is om de evaluatie met het plan te verbinden: wat zijn de gevolgen van de evaluatie voor het plan.

Bijlage

Meetlat commissie omgevingsbeleid

1 Uitgangspunten van de Omgevingswet

a. Is de visie leesbaar en begrijpelijk?
b. Wordt het principe van vermindering van regels toegepast?
c. Wordt het 'ja, mits'-principe toegepast?
d. Wordt in de visie voldoende verbinding gemaakt met de Omgevingswet en andere beleidsvelden (integraliteit)?
e. Is aandacht besteed aan de balans tussen beschermen en ontwikkelen?

2 De samenleving voorop

a. Wordt het nemen van initiatieven aangemoedigd en gefaciliteerd?
b. Straalt het beleid vertrouwen uit in inwoners en andere stakeholders in de samenleving?
c. Wordt expliciet ingegaan op participatie?

3 Rol van de raad

a. Zijn in de aangeboden visie de leerpunten van de lopende visie c.q. het lopende beleid betrokken (heeft evaluatie plaatsgevonden)?
b. Geeft de visie duidelijk weer wat de bestuurlijke afwegingsruimte is (‘maatwerk’*)?
c. Maakt de visie duidelijk hoe deze wordt uitgevoerd?

*als de raad duidelijke kaders stelt, kan het college beter maatwerk leveren: waarom “hier” wel en “daar” niet.